

dei. Cætera bona quidem, sed terrena atque transitoria fuerunt, hoc bonum & optimū, quia sempiternum. Veruntamen hoc in eodem bono minus lucet, & in comparatione perfectionis, subobscurum est, quia scriptæ legis in eodem monte non viuificantem spiritum, sed solum occidentem literam professi sunt. Nec verò deus professionem spiritus eiusdem ab illis inibi exegit, aut exigere debuit, quibus non spiritualia, sed tantum terrena, quibus non regnum cælorū, sed terram Chanaan proponebat in præminim inmundi fœderis vel suscipiende legis. Ergo sola quidem (vt iam dictum est) solennitas penitentes veri boni causam aliqua ex parte habebat, cætera omnes ignobiliorem de terra ducebant originem, modisque omnibus populum illum, sensu puerum testabantur, mundi amatorem. Apud discipulos Evangelicæ gratiæ, tale quid omnino illicitum est, gaudere scilicet vel diē festū ducere propter successus temporales. Nimirum cum sit discipline Christianæ, contemnere presentia & amare futura, atque in contritione mundi leuare capita, id est, exhilarare corda nostra, quomodo consequens esset suscipere nos festa Iudaica, quæ non nisi præsentia temporalium bonorum respiciunt gaudia. Proinde cū idicto spiritus sancti cōsilio, cui sic visum est in illo Apostolorū conuentu, vt nihil horum nobis imponeretur confidenter ea contemnimus tanquam iugum seruitutis cum simus liberi & adoptionis filij, quemadmodum Apostolus dicit. Non accepistis spiritum seruitutis iterum in timore, sed accepistis spiritum adoptionis filiorū, in quo clamamus, abba pater. Item: Quanto tempore heres paruulus est, nihil differt à seruo, cum sit dominus omnium, sed sub tutoribus & auctoribus est vsque ad præfinitum tempus à patre, ita & nos cum essemus paruuli sub elementis mundi eramus seruientes. Itemque post aliqua. State ergo, & nolite iterum iugo seruitutis contineri.

Quod multo magis nec hostijs legalibus inservire debuerimus, eo quod nec aliquando illas deus se quassisse, vel iussisse, per prophetas testificetur.

CAPVT XI.

Quid tandem de hostijs & muneribus dicemus, nisi quod verum est, quia multo magis nec illis seruire debuimus? Etenim circumcisionis, & festorum dierum fuerit aliquando venerabilis traditio, videlicet, quia circumcisionem deus Abraham & semini eius dedit, & ipsum sacra scriptura sabbatismo quicumque sabbatizasse non tacuit, dicendo, quia septimo die requieuit. Verum de immolandis carnibus taurorum, de sanguine hircorum & arietum, quæ vnquam apud sapientes fuit vel esse potuit gloriatio, cum neget deus hæc incepta fuisse sua voluntate

vel præcepto? Loquitur enim in Hierem. Ho. locaustomata vestra addite victimis vestris, & comedite carnes, quia non sum locutus cū patribus vestris, & non præcepi eis in die qua eduxi eos de terra Aegypti, de verbo holocaustomatum & victimarum, sed hoc verbū præcepi eis, dicens. Audite vocem meam, & ero vobis Deus, & vos eritis mihi populus, & ambulate in omni via quam mandavi vobis, vt bene sit vobis. Hoc verè deus in isto dixit. Nam & in Exodo sic scriptū est, quia cunctos quidem sermones hos locutus est dominus. Ego sum dominus deus tuus, qui eduxi te de terra Aegypti, de domo seruitutis. Non habebis deos alienos coram me, &c. vsque ad id quod ait. Si serueris dijs eorum, tibi certè erunt in scandalum. Altare autem ædificauit Moyses ad radices montis, misitque iuuenes de filijs Israel, & obtulerunt holocausta, imò laueruntque victimas pacificas, domino, vitulos duodecim, & non est scriptum, quod dominus locutus fuerit aut iusserit. In Esaia quoque idem dominus dicit. Holocaustum arietum & adipem pinguium & sanguinem vitulorum & agnorum & hircorum nolui, cum veniretis ante conspectū meum, quis quæsiuit hæc de manibus vestris? Amplius autem in Dauid, quem & prophetica gratia, & regia ad loquendum roborabat auctoritas, idem deus eadem sacrificia reprobat. Non inquit accipia de domo tua vitulos, neque de gregibus tuis hircos. Et subinde. Nunquid manducabo carnes taurorū, aut sanguinem hircorum potabo? Igitur holocausta vel sacrificia illa, non tam iussa fuerunt, quam permissa, & idcirco facilius illa contemnimus, præsertim quia sic visum est spiritui sancto, sicut supra iam diximus. Nec verò hoc solū dicimus aut intelligimus, quod per consilium nobis illa sanctus amouerit spiritus, imò quod amplius est, illud dicere non dubitamus, quia per consilia illa sibi olim fieri permiserit deus, ne scilicet populus carnalis & lubricus, dum à consuetis in Aegypto sacrificijs omnino arceretur, ploraret vt puer sub pedagogo nimium se uero, ludis omnibus abactus, citiusque fugiens in Aegyptum reuerteretur, vel deos sibi quæret, apud quos consuetae carnes immolare sibi licitum foret. Cum autem in eodem Moyse legitur quippiam deus disposuisse de sacrificijs eiusmodi, nō est contrarium eis quæ loquitur in iā prophetis dictis, quia videlicet longè aliud est illa quæsisse de manibus eorum, aliud eorum quæ immolare confueuerant ordinasse ritum, vt qui verum nondum habebant, nec habere poterant sacerdotem aut sacrificium, saltem vmbra, eius præferrent illo ritum signante affuturum.

Quod bene spiritui sancto visum sit iudicando nō debere nos super talibus inquietari tantum vt abstinemus nos à contaminationibus siue immolatis siue lachrymatis.

Hierem. 7.

Exod. 20.

Esaia 16.

Psal. 119.

Act. 17.

Act. 15.

Rom. 8.

Galat. 4.

Galat. 5.

Genes. 1.